

Základy konceptuálních modelů

Konceptuální model specifikuje pojmy glosáře následujícím způsobem:

1) S pojmy pracuje jako s typy, které klasifikuje do několika druhů:

- Pojem reprezentující osoby určitého druhu klasifikuje jako typ subjektu.
- Pojem reprezentující věci určitého druhu klasifikuje jako typ objektu.
- Pojem reprezentující určitou roli osob klasifikuje jako typ role.
- Pojem reprezentující určitou fázi osob klasifikuje jako typ fáze.
- Pojem reprezentující vztahy určitého druhu mezi osobami nebo mezi osobami a věcmi klasifikuje jako typ vztahu.
- Pojem reprezentující události určitého druhu klasifikuje jako typ události.
- Pojem reprezentující činnosti určitého druhu klasifikuje jako typ činnosti.
- Pojem reprezentující vlastnosti určitého druhu charakterizující osoby, věci, role, vztahy, události nebo činnosti klasifikuje jako typ vlastnosti.

<table>

Pojem	Typ v konceptuálním modelu
silniční vozidlo	Typ objektu
vlastník vozidla	Typ role
vlastnictví vozidla	Typ vztahu
fyzická osoba (člověk)	Typ subjektu
technický průkaz	Typ objektu
příjmení fyzické osoby	Typ vlastnosti (subjektu)
číslo technického průkazu	Typ vlastnosti (objektu)
datum vydání technického průkazu	Typ vlastnosti (objektu)
datum pořízení vozidla	Typ vlastnosti (vazby)
havárie silničního vozidla	Typ události
zničené silniční vozidlo	Typ fáze (věci)
vyřazení silničního vozidla z provozu	Typ činnosti

<caption>Ukázky typů prvků v konceptuálním modelu</caption></table>

2) Doplnuje věcné (sémantické) souvislosti mezi pojmy.

- Přiřazuje typy vlastností k ostatním typům popsaným výše. Tím modeluje, jakými vlastnostmi mohou být charakterizovány jaké druhy osob, věcí, jaké role, atd.
- Přiřazuje k typům vztahů typy, které se vztahu účastní. Je možné následující přiřazení: **Typu vztahu se účastní pouze typy subjektů, rolí a fází. Tím modeluje vztahy mezi subjekty práva, příp. mezi subjekty práva v určitých rolích nebo fázích.** Typu vztahu se účastní typ subjektu, role nebo fáze na jedné straně a typ objektu na druhé straně. Tím modeluje vztahy mezi subjekty práva na jedné straně a objekty práva na druhé straně.
- Přiřazuje typy subjektů, objektů, rolí, fází a vztahů k typům událostí a činností, které se jich týkají. Tím modeluje, že daná událost nebo činnost se během svého průběhu dotýká daných subjektů, objektů atd. **subjekty, role nebo fáze jsou účastníky událostí či činností** objekty

jsou předměty událostí či činností

- Dále libovolně podle potřeb dané agendy propojuje typy subjektů, objektů, rolí a fází pomocí obecných pojmenovaných asociací. Tím modeluje souvislosti, které nejsou takového významu, aby byly modelovány jako typy vztahů
 - Obecná pojmenovaná asociace i typ vztahu modelují souvislosti. Zatímco ale typ vztahu je na stejné úrovni jako ostatní typy a může mít přiřazeny typy vlastností (tj. být charakterizován agendovými údaji), tak obecná pojmenovaná asociace je pouze prostým propojením bez jakékoliv možné charakteristiky agendovými údaji.
- Určuje specializační vazby, které modelují, že určitý typ je speciálnější než jiný typ (je jeho speciálním případem a každý prvek speciálního prvku je také prvkem specializovaného).
Konkrétně specializuje:
 - Typy subjektů jinými typy subjektů nebo typy fází
 - Typy objektů jinými typy objektů nebo typy fází
 - Typy rolí jinými typy rolí
 - Typy fází jinými typy fází
 - Typy vztahů jinými typy vztahů
 - Typy událostí jinými typy událostí
 - Typy činností jinými typy činností
- Přiřazuje typy subjektů k typům rolí. Tím modeluje, že subjekty mohou vystupovat v rámci agendy v různých rolích.

Konceptuální model je vyjádřen v grafické podobě diagramu. Všechny typy kromě typů vlastností jsou zobrazeny jako obdélníky s názvem pojmu a s uvedením typu mezi symboly «

I

>>. Typy vlastností přiřazené k typu jsou zobrazeny přímo jako součást příslušného obdélníku. Pozn.: Jedná se o notaci grafického jazyka UML diagramů tříd.

From:

<https://www.egdwiki.info/> -

Permanent link:

<https://www.egdwiki.info/egdilna:zaklady-konceptualnich-modelu?rev=1732200038>

Last update: **21.11.2024 15:40**

